

**Prava deteta u Srbiji – Unapređivanje položaja dece
u pravosudnom sistemu Republike Srbije**

**Konferencija: DECA U KONTAKTU SA PRAVOSUDNIM SISTEMOM –
UNAPREĐENJE OSTVARIVANJA PRAVA, PREVENCIJA I ZAŠTITA**

25. februar 2022. godine

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

OSNOVNE INFORMACIJE

Naziv projekta: Prava dece u Srbiji - Unapredjenje položaja dece u pravosudnom sistemu u Srbiji; Child Rights In Serbia (CRIS)

Sastav Konzorcijuma:

- IRC - Internation Rescue Comittee – koordinator
- ASTRA - Akcija za borbu protiv trgovine ljudima - partner
- CPD - Centar za prava deteta – partner

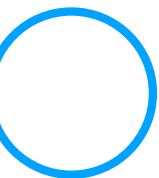
Zemlja realizacije: Srbija

Trajanje: 29 meseci (2. februara 2020.god. - 1. jula 2022.god.)

Donator: Evropska unija, Program: Prava, jednakost i državljanstvo (2014 -2020)

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

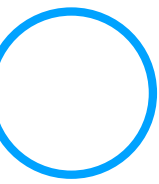

OPŠTI CILJ PROJEKTA

Unapredjenje ishoda za decu
koja su uključena u srpski pravosudni sistem kroz sistematsku
primenu Konvencije o pravima deteta
i podršku zasnovanu na dokazima
u pravnim postupcima.

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

PRINCIPI

Metodologija – projekat kombinuje iskustvo, stručnost i uticaj svakog partnera u Konzorcijumu u oblasti pravosuđa i zaštite dece

Princip učešća dece - deca su konsultovana tokom analize sudske prakse i procene postojećeg zakonodavstva, primene i pristupa, formulisanja preporuka, razvoja i testiranja alata i materijala; pažljivo se razmatra bezbednost i pristup deci kako bi ovo iskustvo bilo pozitivno i osnažujuće

Princip partnerstva i posvećenosti u cilju unapređenja veština i kapaciteta organizacija civilnog društva i nosioca državnih dužnosti; partneri donose komplementarnu stručnost i poznavanje srpskog konteksta, a partnerstvo se gradi na principima jednakosti, transparentnosti, pristupa orijentisanog ka rezultatima, odgovornosti i komplementarnosti.

Princip održivosti – kroz podršku ključnih aktera, njihovo vlasništvo nad dizajnom i vodeću ulogu u sprovođenju projekta, osiguraće se ne samo fokus na prioritetne potrebe, već i da rezultati projekta budu održivi usvajanjem od strane sistema na nacionalnom nivou.

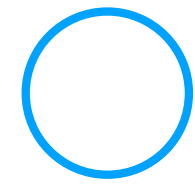

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

ASTRA anti
trafficking
action

Child Rights Centre

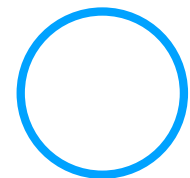

SARADNJA

- Ministarstvo pravde
- Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja
- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Ombudsman
- UN agencije
- Nevladine organizacije
- Akademski sektor

-
-
- Vrhovni kasacioni sud
 - Republičko javno tužilaštvo
 - Pravosudna akademija
 - Savet za maloletnike
 - Viši i apelacioni sudovi
 - Centar za zaštitu žrtava trgovine ljudima
 - Centri za socijalni rad
 - Zavodi za vaspitanje
 - Kancelarija za koordinaciju aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
 - Odeljenje za maloletnike
 - ATINA, BG Centar, CIM i dr.
 - Institut za kriminološka i sociološka istraživanja

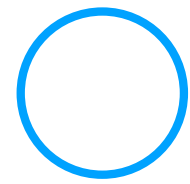

OČEKIVANI REZULTATI PROJEKTA

- Ključni akteri su uključeni i saraduju kako bi se poboljšala i sistematizovala podrška deci zasnovana na dokazima
- Dizajn projekta je strateški pozicioniran tako da odgovori na najurgentnije potrebe srpskog pravosudnog sistema u kontekstu pravosuđa po meri deteta
- Ključni pravosudni i drugi profesionalci unapredili su svoja znanja i veštine za primenu standarda pravosuđa po meri deteta
- Deca i njihove porodice imaju pristup informacijama i spremniji su da štite svoja prava

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – FORMIRANJE SAVETODAVNOG ODBORA PROJEKTA (PAB)

- Formiran je multidisciplinarni savetodavni odbor projekta, koji pruža smernice, vođstvo i praktična rešenja za poboljšanje ishoda za decu uključenu u sudske postupke, i osnažuje rezultate projekta, povećavajući njegov domet i legitimitet
- Održano je 6 sastanka PAB-a

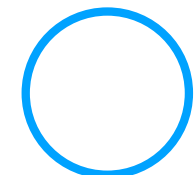
PAB se sastoji od 13 članova:

- ✓ Predstavnik akademske zajednice
- ✓ Sudija Vrhovnog kasacionog suda,
- ✓ Tužilac iz Kancelarije javnog tužilaštva,

- ✓ Predstavnik policije iz Odeljenja za prevenciju i maloletničku delinkvenciju MUP-a
- ✓ Predstavnik dece iz DX kluba (prema predlogu CPD)
- ✓ Direktor Pravosudne akademije,
- ✓ Direktor Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja (IKSI)
- ✓ Predstavnici pet NVO - CPD, ASTRA, ATINA, CIM, BG centar za ljudska prava
- ✓ Predstavnik UNICEF-a.

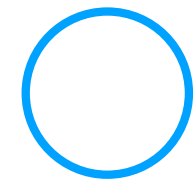

This Project was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

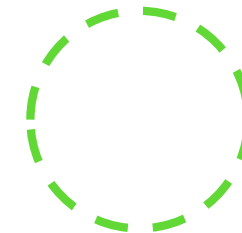

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – KONFERENCIJA

- Cilj konferencije je bio da se angažuju profesionalci mimo članova PAB-a i institucija i da se uspostavi zajednica prakse koja bi se mobilisala u različitim fazama projekta
- Konferencija je održana 25. septembra 2020. godine i okupila je 75 ključnih aktera (52 žene i 23 muškarca) u hotelu Metropole Palace u Beogradu.
- 60 osoba je fizički prisustvovalo konferenciji, a 15 se pridružilo virtuelno, preko Zoom-a.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – FORMATIVNA ANALIZA

IRC je doprineo razvoju Formativne analize angažovanjem konsultanta koji je analizirao postojeći pravni i politički okvir pravosudja po meri deteta (IKSI).

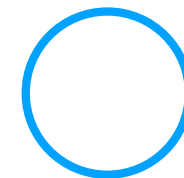
ASTRA je sprovela **praktični deo analize**, koji se sastojao iz dva dela:

- Prvi deo obuhvatao je **sudske presude iz 2019. godine** u postupcima u kojima su uključena odrasla lica i deca, a odnose se na trgovinu ljudima i srodna krivična dela (Analiza I)
- Drugi deo obuhvatao je **sudske presude o krivičnim delima počinjenim protiv dece**, sa elementima seksualnog nasilja i eksploatacije (Analiza II).

CPD je sproveo **istraživanje o poznavanju pravosudnog sistema** sa **1500 dece**.

Prvi upitnik je plasiran preko interneta, a za doseganje potrebnog broja ispitanika korišćene su različite metode.

- Drugi upitnik, čija su ciljna populacija bili deca i mladi u kontaktu sa pravosudnim sistemom, sproveden je u avgustu i septembru 2020. godine među decom u Vaspitno-popravnom domu u Kruševcu i u Zavodima za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Knjaževcu i Nišu.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – OKRUGLI STOLOVI

Održana su 2 tematska Okrugla stola sa ključnim akterima iz pravosuđa i dečije zaštite.

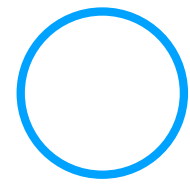
Prvi Okrugli sto „Položaj i prava dece žrtava u krivičnom postupku“ organizovan je 29. januara 2021. godine,

27. aprila 2021. godine održan je **drugi Okrugli sto** na temu „Posebno ugrožena deca u kontaktu sa zakonom – Pružanje psihološke i pravne pomoći“.

Na panelu se diskutovalo o identifikaciji glavnih faktora ugroženosti, potrebama, kao i pružanju pomoći deci u kontaktu sa zakonom, koja dolaze iz tri posebno ranjive grupe:

- žrtve seksualnog nasilja,
- žrtve trgovine ljudima,
- izbeglice, tražoci azila (UASC)

Okruglim stolovima je prisustvovalo najmanje **246 učesnika** (202 žene i 44 muškarca).

Participants visible in the meeting grid:

- Miodrag Dimitrijević - CSR Leskovac
- Srna Ignjatovic
- Centar 2016
- Tijana Đurđević
- lilibogavac
- VIŠI sud u Pančevu
- Nada Padejski Šekerović, CSR NS-...
- Draga Šapić
- Nada Djurickovic Daje
- Marija Andjelkovic Astra Anti-tra...
- Centar za socijalni rad „Sava, Sre...
- Biljana Slavkovic
- Nevena Simić
- Visi sud Nis
- Goca Andjelkovic
- OŠ Sečenji Ištvan ISS
- Milena Banic
- Dragana Berić - Centar za socijaln...
- Branka Leković
- Dejana
- Maia Stamenkovic
- Ivana Dimitrijević
- vesna lazic
- Ágota Pap
- Aleksandra Sp...

Meeting controls at the bottom:

- Inmute
- Stop Video
- Security
- Participants (83)
- Chat
- Share Screen
- Pause/Stop Recording
- Reactions
- Leave

This Project was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

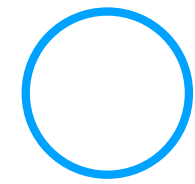

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – TRENINZI ZA STUDENTE PRAVA

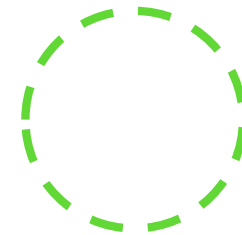
U Beogradu je 29. i 30. oktobra 2020. godine održana **prva obuka o praćenju sudskih postupaka** za **24 studenta** prava i novodiplomirane pravnike (23 žene i jedan muškarac).

Druga obuka je održana 25. i 26. marta 2021. godine, onlajn, uz prisustvo **26** studenata (25 žena i jedan muškarac).

Obukama je prethodio razvoj **Okvira za praćenje sudske prakse** u cilju procene usklađenosti sa smernicama i zakonima o pravosuđu po meri deteta.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – PRIRUČNIK I TRENINZI O PRAVOSUDJU PO MERI DETETA

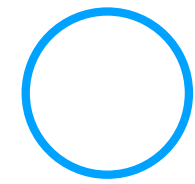

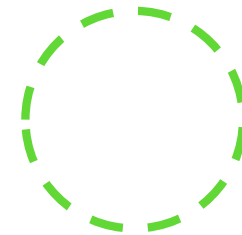
U saradnji sa Pravosudnom akademijom razvijen je Priručnik za obuku profesionalaca o pravosuđu po meri deteta

- Organizovan je Trening za trenere (ToT) gde je odabrano 10 profesionalaca - sudija, tužilaca, advokata, predstavnika policije, socijalne zaštite i NVO/budućih trenera

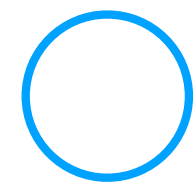
- U cilu pilotiranja treninga održana je radionica, gde su voditelji ToT i članovi PAB pružili dragocenu pomoć budućim trenerima

- Usledila su 4 treninga o pravosuđu po meri deteta, koje je ASTRA održala u Kragujevcu, Nišu, Novom Sadu i Beogradu za 80 profesionalaca

This Project was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)

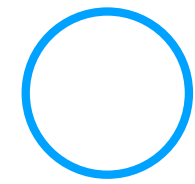
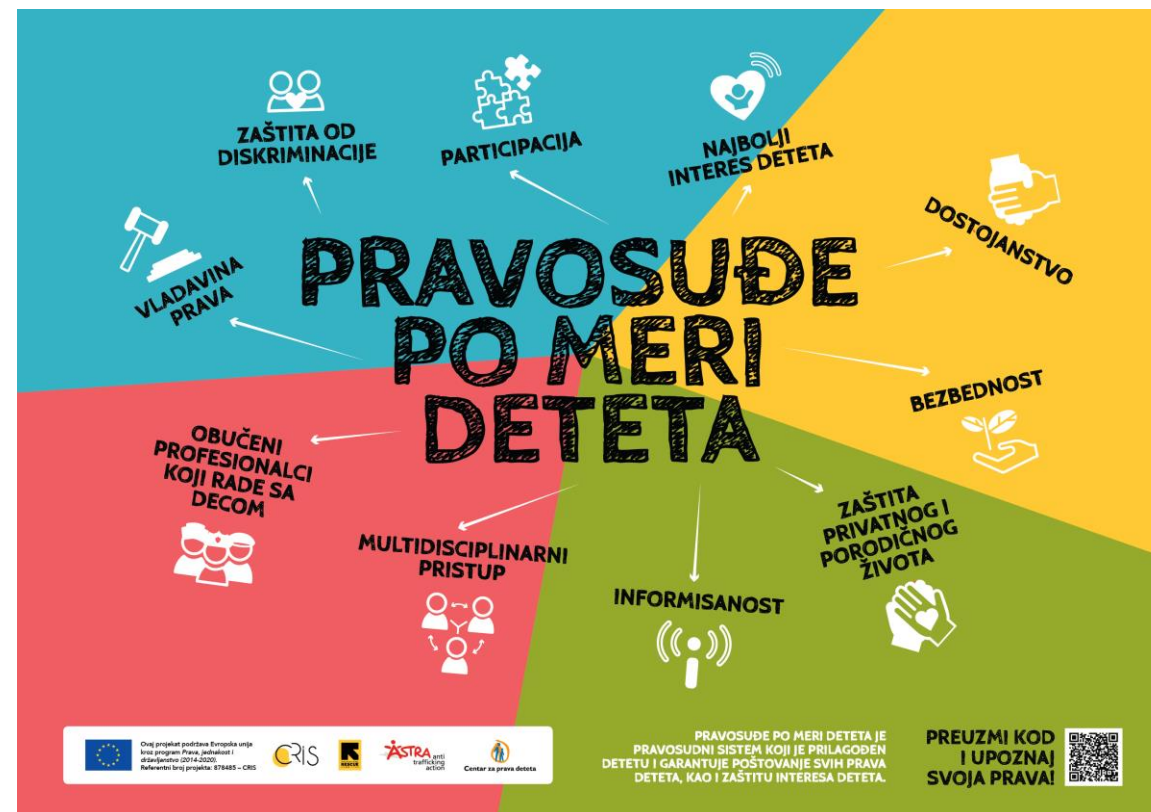

REALIZOVANE AKTIVNOSTI - INFORMATIVNE SESIJE I MATERIJALI

CPD je pozvao decu i mlade, koji su bila aktivni kao volonteri i zastupnici u organizacijama civilnog društva u Srbiji, da iskažu interesovanje da postanu deo grupe DX kluba, formirane posebno za CRIS projekat.

Od 100 mladih uzrasta 15-18 godina, koji su se prijavili za učešće, odabrano je 15-oro kojisu bili motivisani i spremni za aktivno učešće. Oni potiču iz različitih populacija, uključujući decu iz ugroženih porodica, marginalizovanih grupa i invalide.

CPD je orgaizovao **20 sesija** kroz koje je **279-oro dece i mladih** učestvovalo u razvoju informativnih materijala - knjižice, postera i video-spota, prilagođenih deci, o njihovim pravima u sudskim postupcima.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI – GRUPNE SESIJE KORISNIKA

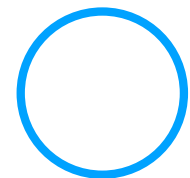
Grupne sesije koje organizuje CPD, imaju za cilj **podizanje svesti i znanja dece o pravosuđu po meri deteta** u cilju poboljšanja definisanih rezultata CRIS projekta.

Sesije se održavaju u školama i institucijama socijalne zaštite (zavodima za vaspitanje dece i omladine), a zasnivaju se na metodama neformalnog obrazovanja i obrazovanja sa informativnim, obrazovnim, kreativnim i konsultativnim sadržajem.

Kroz ove sesije, od dece se prikupljaju povratne informacije o proizvedenim dokumentima, dizajnu alata za obuke, okviru za praćenje i drugim aktivnostima projekta.

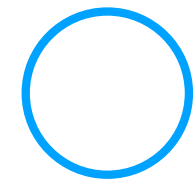

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

PREDSTOJEĆE AKTIVNOSTI

- Trening IRC za unapredjenje medijskog izveštavanja o deci žrtvama ili svedocima krivičnih dela (mart 2022.)
- Konferencija za štampu CPD (mart 2022)
- Finalna evaluacija projekta (april - maj 2022.)
- VII sastanak Savetodavnog odbora projekta (jun 2022.)
- Završna konferencija (jun 2022.)

EVROPSKA DIMENZIJA PROJEKTA I

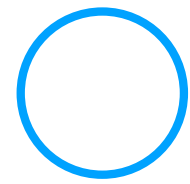
Projekat se implementira u Srbiji, ali će se naučene lekcije i materijali (priručnik za obuku, okvir za praćenje sudskih praksi) distribuirati na nivou EU.

1. Sadržaj i resursi koje projekat razvije će se prenositi i deliti:

- Platforma Evropskog instituta za ravnopravnost polova (EIGE)
- Web-stranica Evropske komisije o pravosudju po meri deteta
- EURITA - online platforma Evropskog projekta za tehničku pomoć za preseljenje i integraciju
- Odgovornost za globalnu zaštitu dece - globalni koordinacioni forum koji nastoji da promoviše najbolju praksu u sprečavanju i reagovanju na rodno zasnovano nasilje i pitanja zaštite dece

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

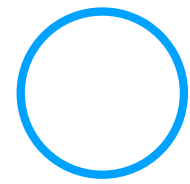
EVROPSKA DIMENZIJA PROJEKTA II

2. Naučene lekcije o tome kako poboljšati poštovanje prava deteta u pravosudnom sistemu mogu da posluže kao osnova za rasprave o pravosudju po meri deteta širom EU i da doprinesu odgovoru na izazove u drugim zemljama EU.

3. Priručnik za obuku obuhvata teme koje su relevantne u širem evropskom kontekstu sa naglaskom na prenošenju najboljih praksi

4. Projekat poprima važnu evropsku dimenziju u kontekstu pristupanja RS EU

2016. godine RS je otvorila pregovore o poglavlju 23 o pravosuđu i osnovnim pravima i poglavlju 24 o pravdi, slobodi i sigurnosti. Predloženi projekat doprineće naporima RS da uskladi svoje zakonodavstvo i praksu sa EU u oblasti pravosudja po meri deteta vodeći se osnovnim dokumentima kao što su smernice Saveta Evrope o CFJ, agenda EU za prava deteta, Povelja o osnovnim pravima EU, Konvencije UN o pravima deteta i tri direktive EU posebno relevantne za ovaj projekat, a to su Direktiva 2011/36 / EU, 2012/29 / EU i (EU) 2016/800.

HVALA NA PAŽNJI

This Project was funded by
the European Union's
Rights, Equality and
Citizenship Programme
(2014-2020)

Child Rights Centre